

Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg Partneriaeth Cydwasaethau GIG Cymru

Canllawiau'r Cynllun Atebolrwyddau Presennol

Dyddiad Cyhoeddi: 20 Gorffennaf 2020

Cynnwys

1. Cyflwyniad	1
2. Fframwaith y Cynllun.....	2
3. Cwmpas y Cynllun - Atebolrwyddau Presennol.....	3
4. Personau Cymwys o dan y Cynllun.....	6
5. Lefel yr Indemnïad o dan y Cynllun.....	7
6. Sut i gysylltu â Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC?	9
7. Hawliadau presennol yn trosglwyddo i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC o Sefydliad Amddiffyn Meddygol.....	9
8. Rhoi gwybod am atebolrwydd newydd cyn Ebrill 2019 i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC	10
9. Beth fydd yn digwydd ar ôl cyflwyno hawliad i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC?11	
10. Ymdrin â Hawliadau / Gwasanaethau Cyfreithiol.....	12
11. Gwrthdaro Buddiannau / Cyfrinachedd.....	14
12. Cwynion.....	15
13. Diogelu Data.....	16
14. Rheoli cwynion o dan Gweithio i Wella.....	16
15. Defnyddio Gweithio i Wella i reoli hawliadau.....	17

1) Cyflwyniad

- a) Sefydlodd Rheoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cynllun Atebolrwyddau Presennol ar gyfer Ymarfer Cyffredinol) (Cymru) 2020 y Cynllun Atebolrwyddau Presennol ar gyfer Ymarfer Cyffredinol ("y Cynllun"). Nid oes unrhyw beth yn y canllawiau hyn yn ceisio cyfyngu, diwygio nac ehangu darpariaethau na chwmpas y Rheoliadau na thelerau unrhyw gytundeb Atebolrwyddau Presennol a ddaeth i ben rhwng sefydliad amddiffyn meddygol ("MDO") a Gweinidogion Cymru.

- b) Bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn gweithredu ac yn gweinyddu'r Cynllun ar ran Gweinidogion Cymru.
- c) O dan y Cynllun, caiff Gweinidogion Cymru ddarparu indemniad dewisol ar gyfer hawliadau cymwys. Bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC (ar ran Gweinidogion Cymru) yn ystyried indemnio hawliadau esgeulustod clinigol a wneir yn erbyn meddyg teulu ac eraill sy'n gweithio mewn lleoliad meddyg teulu o ganlyniad i weithred neu anwaith a ddigwyddodd cyn 1 Ebrill 2019 ac sy'n arwain at atebolrwydd camweddus mewn cysylltiad â darparu gwasanaethau meddygol sylfaenol a gwasanaethau GIG eraill a ddarperir gan bractis cyffredinol.
- d) Dim ond i 'Bersonau Cymwys' y mae'r Cynllun ar gael (fel y nodir isod) a bydd ond yn ymdrin ag 'Atebolrwyddau Presennol' (fel y nodir isod).
- e) Yr 'Atebolrwyddau Presennol' a gwmpesir gan y Cynllun, yn bennaf, fydd atebolrwyddau esgeulustod clinigol. Mae cwmpas y Cynllun wedi'i esbonio'n fanylach isod.
- f) Dim ond pan fydd trafodiad i drosglwyddo'r cyfrifoldeb cyfreithiol i ystyried indemnio hawliadau Atebolrwydd Presennol o sefydliad amddiffyn meddygol i Weinidogion Cymru wedi'i gwblhau, ac o ddyddiad penodol y cytunwyd arno fel rhan o drafodiad o'r fath, fydd y Cynllun yn berthnasol. Ar gyfer MDDUS, 30 Mehefin 2020 fydd hyn. Ar gyfer MPS, 1 Ebrill 2021 fydd hyn.
- g) Ni ddylid ystyried bod y Cynllun mewn unrhyw ffordd yn creu neu'n awgrymu contract neu gontract yswiriant. Nid yw'n orfodol cael indemniad o dan y Cynllun.
- h) Gall Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC ddiweddarau a diwygio Canllawiau'r Cynllun fel sy'n briodol.
- i) Mae'r Cynllun yn cael ei lywodraethu gan gyfraith Cymru a Lloegr.

2) Fframwaith y Cynllun

- a) Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yw gweithredwyr y Cynllun ar ran Gweinidogion Cymru ac maent yn darparu gwasanaethau trin hawliadau a chyfreithiol i'r Cynllun er mwyn rheoli, amddiffyn a hwyluso trefniadau indemniad o dan y Cynllun.
- b) Pan fydd cyfreithwyr allanol yn cael eu cyfarwyddo mewn perthynas â hawliad sy'n dod o fewn cwmpas y Cynllun, byddant yn cael eu cyfarwyddo gan Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC. Bydd yr holl gyfarwyddiadau o'r fath yn unol â thelerau cytundeb lefel gwasanaeth yr ymrwymwyd iddo rhwng Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC fel gweithredwyr y Cynllun a'r cyfreithwyr allanol.
- c) Lle mae Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg yn darparu'r gwasanaethau cyfreithiol, darperir y gwasanaethau cyfreithiol hynny o dan y Cynllun.
- d) Gelwir y personau hynny sy'n ymwneud â phraxis cyffredinol ac sy'n gymwys i gael indemniad o dan y Cynllun yn 'Bersonau Cymwys'.
- e) Nid yw'n orfodol i Bersonau Cymwys ddefnyddio'r Cynllun. Fodd bynnag, mae'r indemniad a ddarperir gan y Cynllun ar gael i'r rhai sy'n gymwys o dan y Rheoliadau yn unig ac yn unol â Chanllawiau'r Cynllun hyn.
- f) Os bydd hawliad yn cael ei ddwyn yn erbyn Person Cymwys (hwn fydd y diffynnydd a enwir yn y rhan fwyaf o achosion), a bod yr hawliad hwnnw o fewn cwmpas y Cynllun, gall y Person Cymwys ofyn am indemniad o dan y Cynllun.
- g) Trwy ofyn i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC ystyried darparu indemniad o dan y Cynllun, mae Personau Cymwys yn cytuno eu bod wedi darllen a deall rheolau'r Cynllun fel y'u nodir yn y Rheoliadau a'r canllawiau hyn.
- h) Wrth geisio indemniad o dan y Cynllun, bydd y Person Cymwys yn cytuno i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC a / neu unrhyw gyfreithiwr penodedig allanol dderbyn cyflwyno achos ar eu rhan.

3) Cwmpas y Cynllun - Atebolrwyddau Presennol

- a) Bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn asesu a yw unrhyw hawliad o fewn cwmpas y Cynllun ai peidio, yn unol â'r Rheoliadau.
- b) Gall unrhyw indemniad a ddarperir o dan y Cynllun fod ar gyfer 'Atebolrwyddau Presennol' yn unig. Mae'r rhain yn atebolrwyddau posibl a gysylltir â chi fel Person Cymwys o ganlyniad i weithred neu anweithred gennych chi sy'n gyfystyr â thorri dyletswydd cyn 1 Ebrill 2019. Nid yw'r cynllun yn ymdrin â phob achos o dorri dyletswydd. Dim ond toriadau sy'n deillio o atebolrwyddau camweddus sy'n cael eu cynnwys. Atebolrwyddau esgeulustod clinigol yn bennaf fydd y rhain.
- c) Nid yw'r Cynllun yn cwmpasu'r canlynol (nid yw hon yn rhestr gynhwysfawr ac felly os ydych yn ansicr, dylech gysylltu â'ch sefydliad amddiffyn meddygol neu Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC;
 - i) Gwaith preifat / Gwaith y tu allan i'r GIG / Gwaith y tu allan i gytundeb Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol
 - ii) Datgeliad o geisiadau am gofnodion gan gleifion (oni bai bod hawliad am iawndal hefyd)
 - iii) Cwynion nad ydynt yn gysylltiedig ag esgeulustod clinigol
 - iv) Atgyfeiriadau a Gwrandawiadau'r Rheoleiddiwr (y Cyngor Meddygol Cyffredinol / y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth / y Cyngor Proffesiynau Gofal ac Iechyd)
 - v) Anghydfodau rheoleiddio
 - vi) Achos Troseddol
 - vii) Ymchwiliadau Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (HIW)
 - viii) Cynrychiolaeth mewn cwestau
 - ix) Camau disgyblu yn eich erbyn neu yn erbyn eich staff

- x) Dyfarniadau a wnaed gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (oni bai bod gorgyffwrdd ag iawndal ar gyfer anafiadau yn sgil esgeulustod clinigol)
 - xi) Taliadau ex-gratia
 - xii) Hawliadau am ddifenwi
 - xiii) Torri'r Rheoliadau Diogelu Data
 - xiv) Hawliadau atebolrwydd cyflogwyr
 - xv) Hawliadau atebolrwydd cyhoeddus
 - xvi) Hawliadau atebolrwydd Eiddo neu'r Deiliaid
 - xvii) Hawliadau deintyddiaeth gofal sylfaenol
 - xviii) Hawliadau deintyddiaeth gofal cymunedol
 - xix) Hawliadau fferyllfeydd cymunedol
 - xx) Hawliadau optometreg
- d) I ddod o fewn cwmpas y Cynllun, rhaid i'r ddeddf sy'n cyfateb i Atebolrwydd Presennol;
- i) Fod wedi digwydd cyn 1 Ebrill 2019,
 - ii) Wedi bod yn gysylltiedig â'ch darpariaeth neu'ch trefniadau ar gyfer darparu neu gynnal gweithgaredd mewn cysylltiad â;
 - (1) Gwasanaethau meddygol sylfaenol - h.y. gwasanaethau y mae'r Bwrdd Iechyd Lleol o dan ddyletswydd i'w sicrhau yn unol ag adran 41 o Ddeddf GIG (Cymru) 2006,
 - (2) Gwasanaethau iechyd ategol - h.y. gwasanaethau, ac eithrio gwasanaethau meddygol sylfaenol, a ddarperir fel rhan o'r gwasanaeth iechyd gan berson a oedd, ar adeg darparu'r gwasanaethau, yn—

- (a) Contractwr Rhan 4, h.y. person sy'n darparu, neu'n gwneud trefniadau ar gyfer darparu gwasanaethau meddygol sylfaenol yn unol â threfniant cytundebol (gan gynnwys trefniant cytundebol neu gytundeb sy'n rhan o set o drefniadau ar gyfer darparu gwasanaethau yn ogystal â'r gwasanaethau meddygol sylfaenol) a wneir gyda'r person hwnnw o dan un o ddarpariaethau canlynol Deddf 2006—
 - (i) adran 41(2) (b) (gwasanaethau meddygol sylfaenol),
 - (ii) adran 42(1) (contractau gwasanaethau meddygol cyffredinol: rhagarweiniol), neu
 - (iii) adran 50 (trefniadau gan Fwrdd Iechyd Lleol ar gyfer darparu gwasanaethau meddygol sylfaenol); yr oedd ei brif weithgaredd yn cynnwys darparu gwasanaethau meddygol sylfaenol,
 - (b) is-contractwr gwasanaethau meddygol sylfaenol yr oedd ei brif weithgaredd yn cynnwys darparu gwasanaethau meddygol sylfaenol, neu
 - (c) unigolyn sy'n darparu'r gwasanaethau o dan drefniant contractiol gyda'r naill neu'r llall uchod.
- iii) arwain, neu wedi arwain at anaf neu golled bersonol i'r claf / trydydd parti, ac
 - iv) roedd yn weithred neu'n anweithred ar ran y Person Cymwys neu'n weithiwr i'r Person Cymwys, yn gysylltiedig â diagnosis o salwch neu ofal neu driniaeth unrhyw unigolyn.

4) Personau Cymwys o dan y Cynllun

- a) Bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn asesu a ydych chi'n Berson Cymwys yn unol â'r Rheoliadau.
- b) Er mwyn bod yn Berson Cymwys a bod ag indemniad a ddarperir gan y Cynllun, mae angen cwrdd â meini prawf penodol;

- i) Mae'n rhaid eich bod chi (neu'r person a ymgysylltodd â chi / a'ch awdurdododd) wedi bod yn aelod o Sefydliad Amddiffyn Meddygol ar yr adeg y digwyddodd y weithred neu'r anweithred honedig a arweiniodd at Atebolrwydd Presennol posibl, ac;
- ii) Ar y pryd, roeddech yn;
 - (1) gontractwr Rhan 4 (fel y disgrifir yn adran 3(d) uchod) neu,
 - (2) is-gontractwr gwasanaethau meddygol sylfaenol (fel y disgrifir yn adran 3(d) uchod), neu
 - (3) unigolyn sy'n darparu gwasanaethau iechyd ategol (fel y disgrifir yn adran 3(d) uchod).
- c) Yn ogystal, rhaid bod eich Sefydliad Amddiffyn Meddygol wedi dod i gytundeb â Gweinidogion Cymru ar gyfer trosglwyddo cyfrifoldeb cyfreithiol i ystyried indemnio Atebolrwyddau Presennol eu haelodau i Weinidogion Cymru, a;
- d) Mae'r trafodiad sy'n nodi'r dyddiad y mae'r trosglwyddiad cyfreithiol ffurfiol o gyfrifoldeb am hawliadau Atebolrwydd Presennol i Weinidogion Cymru wedi'i gwblhau. Ar gyfer MDDUS, 30 Mehefin 2020 fydd hyn. Ar gyfer MPS, 1 Ebrill 2021 fydd hyn.
- e) Lle nad yw'r Person Cymwys yn bresennol mwyach (h.y. wedi marw neu fod y sefydliad cyfreithiol perthnasol wedi dod i ben), bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn asesu cymhwysedd o dan y cynllun fel ar yr adeg y cronnwyd yr atebolrwydd presennol posibl.

5) Lefel yr Indemniad o dan y Cynllun

- a) Bydd Atebolrwyddau Presennol hynny'r Personau Cymwys sydd o fewn cwmplas y cynllun yn elwa ar indemniad heb dâl-dros-ben a heb derfyn ariannol (yn amodol ar gyfanswm yr arian sydd ar gael ar gyfer y cynllun). Mae hyn yn cynnwys (lle bo hynny'n briodol) talu iawndal y cytunwyd arno neu a ddyfarnwyd, ffioedd yr Adran Gwaith a Phensiynau / y GIG, costau cyfreithiol andwyol a chostau cyfreithiol a gronnwyd gan y Cynllun wrth amddiffyn hawliad.

- b) Fodd bynnag, mae indemniad yn ddewisol a gellir ei gyfyngu, ei atal neu ei dynnu'n ôl mewn achosion o'r fath gan gynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i'r canlynol;
- i) lle mae'r Person Cymwys wedi cyfaddef atebolrwydd, heb gael cydsyniad ysgrifenedig yn gyntaf gan Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC,
 - ii) lle mae atebolrwydd wedi'i bennu gan lys mewn achos a gynhaliwyd gan y Person Cymwys, neu ar ei ran, ac eithrio mewn ymgynghoriad â Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC,
 - iii) lle nad yw'r Person Cymwys wedi cydymffurfio ag amod a osodwyd gan Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC mewn perthynas â hawliad,
 - iv) lle mae'r Person Cymwys yn methu â gwneud taliad a, heb gael cydsyniad ysgrifenedig yn gyntaf gan Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC, mae'r Person Cymwys yn cytuno i:
 - (1) fod yn rhwym wrth benderfyniad unrhyw berson ynghylch gwneud taliad mewn perthynas ag atebolrwydd perthnasol y mae'r Cynllun yn gymwys iddo, neu
 - (2) wneud unrhyw daliad arall mewn perthynas â'r atebolrwydd perthnasol, ac eithrio yn ystod achos cyfreithiol neu'n cytuno i wneud taliad o ganlyniad i setliad achos cyfreithiol,
 - v) byddai'r taliad yn swm llai nag unrhyw swm a nodwyd gan Weinidogion Cymru fel yr isafswm sy'n daladwy o dan y Cynllun mewn perthynas ag atebolrwydd perthnasol (nid oes isafswm ar hyn o bryd), neu
 - vi) mae'r Person Cymwys wedi methu (yn llawn neu'n rhannol) â darparu'r lefel ofynnol o gymorth, dogfennaeth, gwybodaeth y gofynnwyd amdani gan y Cynllun neu wedi methu â chydymffurfio â hysbysiad o dan reoliad 11 o Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cynllun Atebolrwyddau Presennol ar gyfer Ymarfer Cyffredinol) (Cymru) 2020

- vii) mae'r Person Cymwys wedi methu â rhoi gwybod i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC am gais newydd cyn Ebrill 2019 cyn gynted ag yr oedd yn rhesymol ymarferol.
- c) Ni fwriedir i unrhyw beth yn y Cynllun fynd yn groes i ddyletswyddau cyfreithiol neu rwymedigaethau proffesiynol eraill y gall Personau Cymwys fod yn ddarostyngedig iddynt. At hynny, ni fydd indemniad yn cael ei dynnu oherwydd bod ymarferydd wedi cymryd camau rhesymol i gydymffurfio â'i rwymedigaethau moesegol, proffesiynol neu statudol.
- d)
- e) Pe bai gan Berson Cymwys hawl i unrhyw ffynhonnell indemniad arall mewn perthynas ag Atebolrwydd Presennol (megis polisi yswiriant), dylid gwneud yr indemniad hwnnw'n hysbys a'i gymhwyso i'r hawliad oni bai bod Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn penderfynu fel arall.

6) Sut i gysylltu â Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC?

- a) Os oes gennych unrhyw bryderon ynghylch a yw hawliad yn rhan o'r Cynllun, p'un a ydych chi'n Berson Cymwys neu p'un a ddylid rhoi gwybod am fater, cysylltwch â Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC trwy:
- i) E-bost – ELS@wales.nhs.uk – gan egluro sail eich ymholiad a manylion eich Sefydliad Amddiffyn Meddygol ar adeg y weithred honedig. Bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn ymateb trwy e-bost neu dros y ffôn i drafod y mater ymhellach.
- ii) Ffôn – ffoniwch linell gymorth Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg ar 029 2090 5454 yn ystod oriau gwaith arferol 9.00am–5.00pm o ddydd Llun i ddydd Gwener i siarad ag ymgynghorydd cyfreithiol am unrhyw faterion sy'n cael eu cynnwys yn y Cynllun.
- b) Wrth anfon data cyfrinachol neu bersonol at Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC, dylech sicrhau bod dogfennau a / neu wybodaeth yn cael eu hanfon trwy un o'r llwybrau canlynol:

i) Yn electronig;

(1) Cyfrif e-bost GIG diogel;

(2) Ar gyfer cyfrif e-bost nad yw'n perthyn i'r GIG, gwnewch yn siŵr bod unrhyw ddogfennau wedi'u hamgryptio (wedi'u diogelu gan gyfrinair);

(3) Porth gwe diogel Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC (bydd angen mynediad at y rhynggrwyd) – cysylltwch â'r tîm i ofyn am fynediad;

(4) Porth Rhannu Ffeiliau'n Ddiogel GIG Cymru (sef MOVEit).

7) Hawliadau presennol yn trosglwyddo i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC o Sefydliad Amddiffyn Meddygol

- a) Os oes gennych hawliad sydd o fewn cwrpas y Cynllun ac sy'n cael ei drin ar hyn o bryd gan eich Sefydliad Amddiffyn Meddygol, dylech barhau i ohebu â'ch Sefydliad Amddiffyn Meddygol.
- b) Bydd yr hawliad yn cael ei drosglwyddo i'r Cynllun yn awtomatig unwaith y bydd eich Sefydliad Amddiffyn Meddygol wedi trosglwyddo ei gyfrifoldeb am Atebolrwyddau Presennol. Bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn cysylltu â chi cyn pen 5–10 diwrnod busnes ar ôl i hyn ddigwydd. Yn ogystal, byddwch yn derbyn manylion y cyfreithiwr yng Ngwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC a fydd yn ymdrin â'r hawliad.
- c) Bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn anfon copi o Ganllawiau'r Cynllun i chi a byddant yn gofyn i chi gadarnhau eich bod yn eu derbyn. Unwaith y byddwch wedi derbyn Canllawiau'r Cynllun, bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn dechrau gweithio ar yr hawliad.
- d) Caiff yr hawliadau sydd yn nwylo MDDUS ar hyn o bryd eu trosglwyddo i'r Cynllun ar 30 Mehefin 2020. Caiff yr hawliadau sydd yn nwylo MPS ar hyn o bryd eu trosglwyddo i'r Cynllun ar 1 Ebrill 2021.

- e) Bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn adolygu'r holl hawliadau a dderbynnir. Os yw cyfreithiwr allanol wedi cael cyfarwyddyd ynghylch eich hawliad, bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn adolygu'r angen i gynnal y cyfarwyddyd hwn a gallent benderfynu cymryd yr hawliad drosodd ar ran y Cynllun. Fodd bynnag, ymgynghorir â chi ynghylch hyn.

8) Rhoi gwybod i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC am hawliad cyn mis Ebrill 2019

- a) Os nad yw eich Sefydliad Amddiffyn Meddygol wedi dod i gytundeb i drosglwyddo ei gyfrifoldebau ar gyfer Atebolrwyddau Presennol i Weinidogion Cymru, dylech roi gwybod iddynt am unrhyw hawliadau newydd.
- b) Os yw eich Sefydliad Amddiffyn Meddygol wedi dod i gytundeb â Gweinidogion Cymru ac wedi trosglwyddo ei gyfrifoldebau ar gyfer Atebolrwyddau Presennol fel eu bod wedi'u hyswrio gan y Cynllun, dylech roi gwybod am hawliad a ddigwyddodd cyn 1 Ebrill 2019 i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC cyn gynted ag sy'n rhesymol ymarferol.
- c) Caiff hawliadau sydd gyda MDDUS ar hyn o bryd eu hyswrio gan y Cynllun o 30 Mehefin 2020. Caiff hawliadau sydd gyda MPS eu hyswrio gan y Cynllun o 1 Ebrill 2021. Dylai aelodau o MDU roi gwybod am yr holl hawliadau i MDU hyd nes bydd hysbysiad pellach.
- d) Mae'n hanfodol eich bod yn darparu dogfennau a gwybodaeth mewn modd diogel er mwyn sicrhau y caiff data personol claf eu hamddiffyn. Wrth roi gwybod am hawliad i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC, cwblhewch Ffurflen Gyswilt a Gwybodaeth y Cynllun Atebolrwyddau Presennol – gweler Atodiad A a, lle bo hynny'n bosibl, anfonwch y dogfennau canlynol atom:
- i) Set gyflawn o gofnodion meddyg teulu'r claf;
 - ii) Llythyr Hawliad neu gais arall am iawndal gan y claf neu ei gyfreithwyr;

- iii) Ffurflen Gais, Manylion yr Hawliad – dogfennau llys sy'n cychwyn hawliad esgeulustod clinigol;
 - iv) Pob gohebiaeth gyda'r claf neu gyda'i gyfreithwyr;
 - v) Pob gohebiaeth sy'n ymwneud ag unrhyw gŵyn a wnaed gan y claf;
 - vi) Sylwadau ysgrifenedig, datganiadau tyst ac adroddiadau y gallech fod wedi eu paratoi o'r blaen, er enghraifft wrth baratoi ar gyfer ymateb i gŵyn, cwest neu wrandawriad rheoleiddiol sy'n ymwneud â'r digwyddiad perthnasol sydd, neu a allai fod, yn destun hawliad;
 - vii) Unrhyw dystiolaeth arbenigol annibynnol a ellid bod wedi ei derbyn o'r blaen, er enghraifft wrth baratoi ar gyfer cwest neu wrandawriad rheoleiddiol (os y'i darperir i chi gan eich Sefydliad Amddiffyn Meddygol);
 - viii) Nodiadau neu ddogfennau cysylltiedig o unrhyw gwest, gan gynnwys manylion am gasgliad y crwner (os y'u darperir i chi gan eich Sefydliad Amddiffyn Meddygol);
 - ix) Unrhyw Adroddiad Ymchwilio i Ddigwyddiad Difrifol neu unrhyw adroddiad arall am ddigwyddiad diogelwch claf;
 - x) Unrhyw ddogfennau a gynhyrchwyd o dan Gweithio i Wella.
- e) Ni ddylid cynnwys y dogfennau a restrir yn ii–ix uchod yn nodiadau meddyg teulu'r claf. Dylid eu cadw ar wahân.

9) Beth fydd yn digwydd ar ôl cyflwyno hawliad i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC?

- a) Unwaith y bydd hawliad wedi'i gyflwyno i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC, bydd angen ei asesu i bennu:
 - i) A ydych yn Berson Cymwys yn unol â'r Rheoliadau; ac
 - ii) A yw'r hawliad o fewn cwmpas y Cynllun.

- b) Bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn cysylltu â chi trwy e-bost neu dros y ffôn i gydnabod derbyn yr hawliad o fewn 2 ddiwrnod gwaith.
- c) Bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn cadarnhau o fewn 5–10 diwrnod gwaith a yw'r hawliad yn gymwys am indemniad o dan y Cynllun. Os oes oedi wrth wirio eich manylion gyda MDO, bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn cysylltu â chi i esbonio'r oedi.
- d) Unwaith y bydd y cwmpas a'r hawl wedi'u cadarnhau, gofynnir i chi gadarnhau eich bod yn cytuno â Chanllawiau'r Cynllun. Unwaith y byddwch wedi cadarnhau eich bod yn cytuno â Chanllawiau'r Cynllun, bydd cyfreithiwr penodedig yn cysylltu â chi ar adeg sy'n gyfleus i chi er mwyn cychwyn yr ymchwiliad.
- e) Bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn ceisio osgoi achosion llys ffurfiol lle bo hynny'n bosibl. Mae eich mewnbwn amserol yn hollbwysig er mwyn ymchwilio i'r hawliad a'i ddatrys. Gallai Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC ystyried argymell y broses Gweithio i Wella neu gyfryngu.
- f) Caiff hawliadau eu rheoli yn unol â Chanllawiau Ymdrin â Hawliadau Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC.
- g) Unwaith y cytunir ar benderfyniad, defnyddir yr hyn a ddysgwyd o'r digwyddiad, a gaiff ei gyflwyno'n ddienw, yn ogystal â digwyddiadau eraill tebyg iddo er mwyn gwella diogelwch ym maes Gofal Sylfaenol.

10) Ymdrin â Hawliadau / Gwasanaethau Cyfreithiol

- a) Bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn ymdrin â hawliadau o fewn y cwmpas yn unol â'u Canllawiau Ymdrin â Hawliadau.
- b) Lle mae sawl parti ynghlwm, Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC fydd yn rheoli hawliad o'r fath, gan gynnwys cytuno ar unrhyw ddyraniad atebolrwydd, fel yr ystyrir yn briodol ganddynt er budd pennaf y Cynllun ac wrth ymgynghori'n llawn â Phersonau Cymwys.

- c) Rhaid i Bersonau Cymwys gydweithio a darparu gwybodaeth, dogfennau a chymorth o'r fath i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg yn ôl yr angen er mwyn caniatáu i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC brosesu unrhyw hawliad yn y Cynllun.
- d) Bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn penodi bargyfreithwyr, cyfreithwyr allanol, cyfreithwyr costau, arbenigwyr ac unrhyw drydydd partion eraill maent yn eu hystyried yn angenrheidiol i gynorthwyo â hawliad o dan y Cynllun. I'r graddau hynny, gallai Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC ymarfer hawliau neu bwerau contractiol neu unrhyw hawliau neu bwerau eraill Person Cymwys.
- e) Bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn gweithio gyda Phersonau Cymwys, byddant yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf iddynt a byddant yn ymgynghori â Phersonau Cymwys mewn perthynas â phenderfyniadau ynghylch hawliadau. Fodd bynnag, yn y pen draw, caiff penderfyniadau ynghylch hawliadau eu gwneud fel a ganlyn:
 - i) Ar gyfer hawliadau ag amcangyfrif o hyd at £1 miliwn o iawndal, gan weithredwr y Cynllun (Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC) yn unol ag awdurdod a ddirprwywyd gan Weinidogion Cymru.
 - ii) Ar gyfer hawliadau ag amcangyfrif o dros £1 miliwn o iawndal, gan Weinidogion Cymru.
- f) Os nad yw Person Cymwys yn cytuno â phenderfyniad arfaethedig ynghylch hawliad, bydd ganddo'r opsiwn i dynnu'r hawliad o'r Cynllun. Fodd bynnag, mae'n debygol y bydd indemniad o dan y Cynllun yn dod i ben unwaith y bydd hawliad wedi'i dynnu. Caiff pob hawliad ei ystyried ar sail unigol.
- g) Lle mae Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn darparu gwasanaethau ymglyfreitha, darperir y gwasanaethau hyn gan gyfreithwyr sydd wedi'u hawdurdodi gan yr Awdurdod Rheoleiddio Cyfreithwyr a/neu Weithredwyr Cyfreithiol a gaiff eu rheoleiddio gan Sefydliad Siartredig y Gweithredwyr Cyfreithiol i ddarparu gwasanaethau cyfreithiol neilltuedig yn unol â Deddf Gwasanaethau Cyfreithiol 2007. Caiff yr holl staff na chânt eu rheoleiddio (e.e. staff cyfreithiol iau, paragyfreithwyr ac ati) eu goruchwyllo gan bersonau awdurdodedig

- h) Mae gan gyfreithwyr, gweithredwyr cyfreithiol a staff a gyflogir gan Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC y fantais o feddu ar Indemniad y GIG trwy Ymddiriedolaeth GIG Felindre a'i haelodaeth o drefniadau Cronfa Risg Cymru ar gyfer unrhyw hawliadau sy'n cael eu dwyn yn eu herbyn ac sy'n codi o'r gwaith o weithredu'r Cynllun. Mae yswiriant digonol a phriodol ar waith mewn perthynas â'r gwasanaethau a ddarperir yn unol â'r Cynllun.

11) Gwrthdaro Buddiannau / Cyfrinachedd

- a) Y Person Cymwys sy'n ceisio indemniad yn ôl disgrisiwn y Cynllun fydd y parti a enwir mewn unrhyw ymgyfreitha.
- b) Fodd bynnag, mae Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn cydnabod y bydd gwybodaeth am hawliadau cyfrinachol yn cael ei chasglu wrth weithredu'r Cynllun. Yn benodol, mae Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn cynrychioli cyrff GIG Cymru a allai fod yn gyd-ddiffynyddion i hawliad y gall Person Cymwys fod yn barti iddo hefyd. Er mwyn sicrhau bod y mesurau diogelwch priodol ar waith i fynd i'r afael â gwrthdaro buddiannau neu risgiau sylweddol o wrthdaro o'r fath;
- i) Bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn sicrhau y bydd pob hawliad sy'n dod o fewn y Cynllun yn cael ei reoli yn eu Tîm Esgeulustod Clinigol Gofal Sylfaenol yn unig.
- ii) Bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn rhoi mecanweithiau a mesurau diogelwch ar waith i sicrhau mai dim ond aelodau o'r Tîm Esgeulustod Clinigol Gofal Sylfaenol sy'n gallu cael mynediad at hawliadau sy'n dod o fewn y Cynllun.
- iii) Lle bo hynny'n briodol, gellir cyfarwyddo cyfreithwyr allanol yn ôl disgrisiwn Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC.
- c) Trwy geisio indemniad o dan y Cynllun, mae Personau Cymwys yn cydsynio i dimau eraill yng Ngwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC sy'n cynrychioli cyrff GIG Cymru a all fod yn gyd-ddiffynyddion yn yr un hawliad yn unol â'r trefniadau a nodir yn 11 b (i) - (iii) uchod .

- d) Pan fydd hawliad yn cynnwys sawl Person Cymwys o wahanol sefydliadau amddiffyn meddygol, mae'r Personau Cymwys hynny yn cydsynio ac yn cytuno i rannu gwybodaeth gyfrinachol fel y gall Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC gynnal yr hawliad mor effeithlon â phosibl ac mewn ymgynghoriad â'r holl Personau Cymwys i sicrhau bod yr holl fuddiannau'n cael eu hystyried yn llawn.

12) Adolygiadau a Chwynion

- a) Cwmpas / Penderfyniadau Person Cymwys;
- i) Os cawsoch eich hysbysu nad ydych yn cwrdd â'r meini prawf Person Cymwys neu os yw'r hawliad yr ydych wedi'i hysbysu wedi'i ystyried y tu allan i'w gwmpas (h.y. nid yw'n gyfystyr ag Atebolrwydd Presennol), gallwch ofyn i'r penderfyniad hwn gael ei ailystyried trwy ysgrifennu at y Rheolwr Tîm Esgeulustod Clinigol Gofal Sylfaenol (ELS@Wales.nhs.uk) cyn pen 10 diwrnod gwaith i gael gwybod.
 - ii) Bydd eich cais yn cael ei adolygu ac ymatebir iddo cyn pen 10 diwrnod gwaith.
 - iii) Os ydych yn parhau i fod yn anfodlon, gallwch ofyn am gyfeirio'ch achos at Gyfarwyddwr / Dirprwy Gyfarwyddwr Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC i gael adolygiad a phenderfyniad pellach. Dylai'r cais hwn gael ei wneud cyn pen 10 diwrnod gwaith i'r ymateb i'r cais cychwynnol am ailystyriaeth.
 - iv) Bydd ymateb terfynol yn cael ei ddarparu cyn pen 10 diwrnod gwaith i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC dderbyn y cais i gyfeirio'r achos at y Cyfarwyddwr / Dirprwy Gyfarwyddwr.
- b) Cwynion yn ymwneud â lefelau gwasanaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC;
- i) Os ydych chi'n anfodlon ag unrhyw agwedd ar weithrediad y Cynllun gan bersonél Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC, e-

bostiwrch eich pryderon at ELS@wales.nhs.uk. Ymchwiliwr i'ch pryder a darperir ymateb i chi cyn pen 20 diwrnod gwaith i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC dderbyn eich e-bost.

- ii) Os ydych yn parhau i fod yn anfodlon ar ôl derbyn yr ymateb cychwynnol, gallwch ofyn am gyfeirio'ch cwyn at Gyfarwyddwr / Dirprwy Gyfarwyddwr Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC i'w benderfynu. Dylai'r cais hwn gael ei wneud cyn pen 10 diwrnod gwaith i'r ymateb i'r cwyn cyntaf.
- iii) Bydd ymateb terfynol yn cael ei ddarparu cyn pen 10 diwrnod gwaith i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC dderbyn y cais i gyfeirio'r achos at y Gyfarwyddwr / Dirprwy Gyfarwyddwr.
- iv) Yn olaf, os ydych wedi disbyddu proses gwynion fewnol Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC a nodwyd uchod, nid ydych yn ystyried bod eich cwyn wedi'i datrys o hyd, gallwch gyfeirio'ch cwyn at yr Ombudsmon Cyfreithiol;

Legal Ombudsman
PO Box 6806
Wolverhampton
WV1 9WJ

13) Diogelu Data

- a) Bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC bob amser yn cydymffurfio â darpariaethau Deddf Diogelu Data 2018 (gan ymgorffori'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data). Gellir gweld ein Hysbysiad Preifatrwydd yn;
<http://www.nwssp.wales.nhs.uk/privacy-notice-1>

14) Rheoli cwynion o dan Gweithio i Wella (ar ôl trosglwyddo sefydliad amddiffyn meddygol i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC)

- a) Yng Nghymru, mae pob pryder (unrhyw gŵyn neu hysbysiad am ddigwyddiad yn ymwneud â diogelwch claf) yn cael ei reoli o dan Gweithio i Wella.

- b) Bydd gan Bractisiau Meddygol Cyffredinol weithdrefnau a phrosesau eisoes ar waith ar gyfer delio â phryder Gweithio i Wella. Bydd y gweithdrefnau hynny yn seiliedig ar Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Trefniadau Pryderon, Cwynion ac Iawn) (Cymru) 2011 a Chanllawiau "Gweithio i Wella" Fersiwn 3 (Tachwedd 2013).
- c) Disgwylir i Bractisiau Meddygol Cyffredinol barhau i ymdrin â phryderon ac ymchwilio iddynt yn unol â'r broses Gweithio i Wella. Gall y Practis Meddygol Cyffredinol barhau i ofyn i'r Bwrdd Iechyd am gymorth.
- d) Gall Personau Cymwys ofyn am arweiniad a chymorth ynghylch cwynion cyn 1 Ebrill 2019 gan eu sefydliadau amddiffyn meddygol neu Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC. Lle mae'r gŵyn yn debygol o ddod o fewn cwmpas y Cynllun, mae Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn hapus i adolygu fersiwn drafft o ymateb i gŵyn.
- e) Nid yw Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn ei gwneud yn ofynnol i Bersonau Cymwys gysylltu â nhw mewn perthynas â chwynion arferol cyn 1 Ebrill 2019, fodd bynnag, lle mae'r claf neu'r perthynas yn cwyno bod y driniaeth a dderbyniwyd wedi achosi niwed neu farwolaeth, dylid hysbysu hyn i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn ddi-oed.
- f) Rhaid i Bersonau Cymwys gysylltu â Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC cyn cyhoeddi unrhyw lythyr ymateb i gŵyn y gellid yn rhesymol ei ddehongli fel addefiad o atebolrwydd (gan gynnwys unrhyw cyfaddefiad o dorri dyletswydd yn unig) at ddibenion y Cynllun neu gynnal cyfarfod neu gymryd unrhyw gam a allai arwain at ganlyniad o'r fath mewn perthynas â hawliad (p'un a yw'n cael ei wneud neu wrth fyfyr) yn dod o fewn cwmpas y Cynllun.
- g) Efallai y bydd angen cyngor ar y Person Cymwys gan ei sefydliad amddiffyn meddygol perthnasol. Er enghraifft, os oes cwest yn ogystal â chwyn neu os oes materion rheoleiddio posibl.
- h) Nid yw cwynion nad ydynt yn rhai clinigol (er enghraifft cwyn bod aelod o staff yn anghwrtais i glaf) yn cael eu cynnwys yn y Cynllun.

15) Defnyddio Gweithio i Wella i Reoli Hawliadau (ar ôl trosglwyddo sefydliad amddiffyn meddygol i Wasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC)

- a) Er bod Practisiau Meddygol Cyffredinol yn ddarostyngedig i'r gofynion o dan y Rheoliadau Gweithio i Wella, nid oes unrhyw rwymedigaeth ar Bractisiau Meddygol Cyffredinol i ddelio â hawliadau am iawndal ariannol o dan y drefn Gweithio i Wella. Fodd bynnag, mae'n bosibl y bydd amgylchiadau lle bydd hawliad am iawndal ariannol yn werth £25,000 neu lai o dan y Cynllun ar gyfer Indemnïad Ymarfer Meddygol Cyffredinol (ac eithrio'r Uned Adfer Iawndal a ffioedd a chostau'r GIG). Mewn achosion o'r fath, bydd Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg PCGC yn ystyried a yw'n briodol cynnig cymryd rhan yn y Broses Unioni yn wirfoddol ar gyfer hawliadau o'r fath.
- b) Mae'r broses yn seiliedig ar Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Trefniadau Pryderon, Cwynion ac Iawn) (Cymru) 2011 a Chanllawiau "Gweithio i Wella" Fersiwn 3 (Tachwedd 2013).
- c) Y prif fanteision o gymryd rhan yn y Broses Gweithio i Wella / y Broses Unioni yw y gall yr hawliad gael ei ddatrys yn gynt, a bydd costau'r hawlydd yn gyfyngedig i gostau sefydlog (yn hytrach na chostau safonol os eir ar drywydd hawliad sifil).
- d) Ar hyn o bryd, mae costau sefydlog adferadwy yn cael eu hystyried ar gyfer ymglyfreitha esgeulustod clinigol yn Lloegr a Chymru. Bydd y ddogfen hon yn cael ei diweddarau unwaith y cyhoeddir y drefn.